

doslidzhennia/identychnist-gromadian-ukrainy-tendentsii-zmin-traven-2023r (дата звернення: 08.11.2023).

2. Опитування про рівень володіння містян українською мовою у застосунку «Київ Цифровий». Київ. 2023. URL: https://kyivcity.gov.ua/news/u_stolitsi_prezentovali_rezultati_opituvannya_schodo_vikoristannya_ukrainsko_movi_yake_proveli_u_zastosunku_kiv_tsi_froviy/ (дата звернення: 08.11.2023).

3. О. Морозов. The Village. 96% фрилансерів перейшли на українську мову після 24 лютого. 2022. URL: <https://www.village.com.ua/village/city/city-news/332871-96-frilanseriv-pereyshli-na-ukrayinsku-movu-pislya-24-lyutogo> (дата звернення: 08.11.2023)

Єременко Наталія Андріївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: Юлдашева Світлана Анатоліївна, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ ІНОЗЕМНИХ ТЕРМІНІВ У ЮРИДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРАВА

Вплив використання іноземних термінів у юридичній термінології на розвиток української мови права надзвичайно важливий у сучасних умовах. Дослідження цієї теми є значним для збереження національної ідентичності та розвитку власної правової термінології.

Спроба зрозуміти мовне розмаїття є частиною процесу зміцнення мовної ідентичності. Більше того, страх і недовіра до мови часто йдуть пліч-о-пліч зі страхом і недовірою до права. Адже «право є вежею, побудованою мовою» [1, с. 4]. Саме тому питання використання іноземних термінів в українській мові права є важливим для збереження культурної спадщини та незалежності України, враховуючи підтримання міжнародної співпраці.

Розвиток правової системи України активізується завдяки відмові від обмеженого нормативного розуміння права і визволянню від надмірної ідеологізованості, що тривалий час була характерною для вітчизняної юридичної науки і практики. Одночасно, процеси

міжнародної інтеграції, уніфікації та гармонізації правового регулювання продовжують сприяти цьому процесу.

Розглянемо спочатку основні причини використання іншомовних термінів в українській правовій термінології. Перш за все, це пов'язано з формуванням світових стандартів і норм у правовому полі. У світовій практиці загальноживаними є багато юридичних термінів, використання яких сприяє єдності та співпраці між різними країнами. Тому іноземні терміни дуже корисні для розуміння та застосування міжнародних договорів і конвенцій.

Друга причина полягає в тому, що іноземні терміни часто передають історико-культурну спадщину. Вони можуть бути важливими в певних правових контекстах. Наприклад, такі латинські терміни, як «habeas corpus» або «pro bono» мають глибокий юридичний зміст і використовуються в багатьох країнах для забезпечення прав людини та безкоштовної правової допомоги.

Але варто зазначити, що використання іноземних термінів є не без проблем. По-перше, це може ускладнити розуміння правових текстів для тих, хто володіє лише однією мовою. Особливо це важливо для громадян України, які не є експертами у юридичній сфері. Використання іноземної термінології може стати перешкодою для доступу до правосуддя та участі в судових процесах. Також це може призвести до втрати унікальності та оригінальності української юридичної термінології. Українська мова має багатий словниковий запас юридичних термінів, якими можна виражати поняття українського права. Використання іншомовних термінів може призвести до заміни цих українських слів і втрати національної ідентичності в правовому полі.

Важливо підкреслити, що такий підхід має як позитивний, так і негативний вплив на розвиток правової мови та здійснення правосуддя. Він може розширити словниковий запас української юридичної мови. Це особливо важливо для галузей, які не мають відповідної української термінології. Одним із прикладів є концепції в галузі інформаційних технологій і кібербезпеки. Надмірне використання іноземних термінів може спричинити втрату української юридичної термінології своєї унікальності та оригінальності, призведе до поступової асиміляції української мови та відходу від національної лінгвістичної спадщини, а також створить непорозуміння і плутанину серед громадян, оскільки не всі можуть правильно зрозуміти або витлумачити ці терміни.

Запозичення термінології у правовому контексті може призвести до втрати унікальних культурних аспектів і зробити культурну самоідентичність більш вразливою до глобальної культурної асиміляції. Крім того, це може спричинити втрату контролю над сферою права і зробити її більш залежною від

зовнішнього правового впливу, що може стати загрозою незалежності та суверенітету України.

Збереження та розвиток власної юридичної термінології в контексті української правової системи є важливим завданням, яке має значний вплив на культурну самобутність та незалежність країни. Питання використання іншомовних термінів в українській мові права має бути збалансоване між збереженням унікальних культурних аспектів та врахуванням міжнародних стандартів та співпраці.

Спільна мовна ідентичність важлива для захисту культурного багатства та сталого розвитку країни. Використання іноземних термінів у законодавстві може призвести до втрати унікальних культурних аспектів, оскільки мова є ключовим елементом самоідентичності нації. Запозичення термінології віддаляє нас від нашої власної мовної спадщини та призводить до надмірної інтеграції з іншими культурами, що впливає на національну ідентичність.

Однак важливо розуміти, що в сучасному світі неможливо відгородитися від міжнародних стандартів і практик у правовому полі. Міжнародна співпраця та інтеграція мають велике значення для національного розвитку. Тому приведення власної юридичної термінології до міжнародних стандартів є необхідним кроком.

Зважений підхід до вирішення цієї проблеми передбачає пошук компромісу між використанням української термінології та іноземних понять. Цього можна досягти шляхом створення українських відповідників до іншомовних термінів з урахуванням особливостей національної культури та правової системи. Такий підхід допоможе зберегти унікальність та контроль у правовому полі, співпрацюючи з міжнародними партнерами та дотримуючись міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Hutton Ch. *Language, Meaning and the Law* / Christopher Hutton. Edinburgh University Press, 2009. с. 4.
2. Sandrini P. *Legal Terminology. Some Aspects for a New Methodology* / P. Sandrini. *Journal of Linguistics*. 1999. с. 101-111.
3. Вербец М. Б. *Юридична термінологія української мови: історія становлення і функціонування* / М. Б. Вербец; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Ін-т філології. К., 2004. - 20 с.
4. Балтаджи П. М. *Юридична мова правозастосовних актів* / П. М. Балтаджи; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького.
5. Головатий С. *Про потребу укладання словників української правничої термінології* / С. Головатий // *Українське право : наук.-практ. часоп.* К., 1994.